МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Аналіз фінансового стану підприємства: сучасна методологія та перспективні напрями її розвитку

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студента Іванченка Романа Юрійовича

Групи Ф.м-11

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр.

Кваліфікаційна робота магістра містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело _____ Р. Ю. Іванченко

Керівник к.е.н., доцент _____ О. В. Дейнека

Суми 2022

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

на тему: «Аналіз фінансового стану підприємства: сучасна методологія та перспективні напрями її розвитку»

Іванченка Романа Юрійовича

Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає в тому, що в сучасних умовах розвитку економіки особливо важливим є питання дотримання ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємств. Тому необхідне найбільш оптимальне застосування системи показників, які змогли б охарактеризувати різні сторони фінансової діяльності підприємства.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів аналізу фінансового стану та обґрунтування практичних рекомендацій, спрямованих на його покращення. проведення аналізу фінансового стану підприємства.

Об’єктом дослідження є аналіз фінансового стан підприємства. Дипломна робота виконана на матеріалах ДТВ «Яготинський маслозавод».

Предметом роботи є теоретичні і практичні аспекти проведення аналізу фінансового стану підприємства.

Відповідно до мети перед нами були поставлені наступні завдання:

- визначити сутність поняття «фінансовий стан підприємства» та охарактеризувати значимість його оцінки;
- поглибити знання щодо системи показників, що використовуються при оцінці фінансового стану підприємства;
- навести методи оцінки фінансового стану підприємства;
- надати загальну характеристику фінансово-господарської діяльності ДТВ «Яготинський маслозавод»;

- провести аналіз фінансового стану ДТВ «Яготинський маслозавод»;

- обґрунтувати підхід щодо удосконалення аналізу фінансового стану ДТВ «Яготинський маслозавод».

Інформаційною базою є: законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці провідних вітчизняних економістів, публікації з періодичних видань, а також матеріали фінансової звітності.

У процесі написання дипломної роботи були використані такі методи дослідження: порівняння, систематизація та узагальнення, групування, балансовий, статистичний, у тому числі метод відносних величин, інтегральна оцінка, табличний.

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 49 сторінках, у тому числі список використаних джерел із 50 найменувань. Робота містить 17 таблиць, а також 3 додатки.

Рік захисту роботи – 2022 рік.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри, д.е.н.,
проф.
_____ Л.Л. Гриценко

«23»вересня 2022р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи магістра

Студент групи Ф. м-11 Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та та менеджменту
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Іванченка Романа Юрійовича

Тема роботи: Аналіз фінансового стану підприємства: сучасна методологія та перспективні напрями її розвитку

Затверджено наказом по СумДУ № 1055- Vl від «10» листопада 2022 р.

Термін здачі студентом завершеної роботи « » грудня 2022 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.
Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):
вивчити сутність і значення аналізу фінансового стану підприємства;
надати характеристику основним методам проведення фінансового аналізу;
провести аналіз фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод»;
надати рекомендації щодо покращення фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод»

Дата видачі завдання: «23» вересня 2022 р.

Керівник кваліфікаційної роботи: _____ О. В. Дейнека

Завдання прийнято до виконання «23» вересня 2022 р. _____ О. В. Дейнека

Перелік скорочень, умовних позначень, одиниць і термінів

ТДВ – Товариство з додатковою відповідальністю;

ВОК – Власний оборотний капітал;

ВК – Власний капітал;

ДЗ – Довгострокові зобов’язання;

НА – Необоротні активи;

ОА – Оборотні активи;

ТЧП – Темп чистого прибутку;

ТВ – Темп виручки;

ТК – Темп капіталу.

ЗМІСТ

Перелік скорочень, умовних позначень, одиниць і термінів…….. 5
Вступ …….. 7
1 Теоретичні засади аналізу фінансового стану підприємства ……..... 10
1.1 Сутність і значення аналізу фінансового стану підприємства 10
1.2 Система показників, що використовується при аналізі фінансового стану підприємства …… 14
1.3 Методи аналізу фінансового стану підприємства …… 21
2 Практичні аспекти аналізу фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» …… 25
2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» …… 25
2.2 Аналіз майнового стану ліквідності та платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод»…… 28
2.3 Аналіз фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод»…….. 33
3 Шляхи покращення фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод»……. 40
Висновки ……... 48
Список використаних джерел ……. 50
Додаток А Сутність поняття «Фінансовий стан підприємства»……57
Додаток Б Система показників аналізу фінансового стану підприємства…59
Додаток В Фінансова звітність ТДВ «Яготинський маслозавод»……..63

ВСТУП

Обґрунтованість та ефективність управлінських рішень на мікро- та макрорівні в умовах ринкової економіки значною мірою залежить від результатів фінансового стану господарських суб'єктів, зміст якої виходить за межі розрахунку індивідуальних коефіцієнтів, відповідно. включає: дослідження комплексу показників, що відображають різні сторони діяльності підприємства. Актуальність теми дослідження підтверджується тим, що значна кількість підприємств України мають незадовільну структуру капіталу та брак обігових коштів. Шляхом своєчасної розробки та впровадження заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану в довгостроковій перспективі, такі підприємства можуть збільшити потенціал нерухомості, відновити солідність і прибутковість.

Уникнути розвитку негативних кризових явищ на підприємстві можна лише шляхом систематичного інформування управлінського персоналу про поточну фінансову стійкість та здатність підприємства до розвитку. Ця фінансово-аналітична інформація повинна бути отримана за результатами оцінки фінансового стану підприємства. В умовах переходу економіки України до ринкових відносин, значного розширення прав підприємців у сфері фінансово-господарської діяльності зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їх ліквідності.

В умовах ринкової економіки компанія, що здійснює діяльність як суб'єкт підприємницької діяльності, повинна забезпечувати стан своїх фінансових ресурсів, стабільно зберігаючи здатність управляти своїми фінансовими зобов'язаннями перед діловими партнерами, державою, власниками та працівниками. Досягнувши реальної фінансової незалежності в ринкових умовах, а не уявної, з реальною фінансовою відповідальністю за ефективність господарювання та своєчасне виконання фінансових зобов'язань, підприємства можуть досягти фінансової стабільності лише шляхом

послідовного дотримання принципів комерційного розрахунку, найважливішим з яких є порівняння витрат і результатів, досягнення максимального прибутку за найнижчою ціною. Ця умова є визначальною для формування фінансового становища підприємства, важливість визначення якого на сьогодні є дуже актуальною, що зумовило необхідність проведення досліджень у даному напрямку та вибору теми кваліфікаційної роботи.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів аналізу фінансового стану та обґрунтування практичних рекомендацій, спрямованих на його покращення. проведення аналізу фінансового стану підприємства.

Об'єктом дослідження є аналіз фінансового стан підприємства. Дипломна робота виконана на матеріалах ДТВ «Яготинський маслозавод».

Предметом роботи є теоретичні і практичні аспекти проведення аналізу фінансового стану підприємства.

Відповідно до мети перед нами були поставлені наступні завдання:

- Визначити сутність поняття «фінансовий стан підприємства» та охарактеризувати значимість його оцінки;

- Поглибити знання щодо системи показників, що використовуються при оцінці фінансового стану підприємства;

- Навести методи оцінки фінансового стану підприємства;

- Надати загальну характеристику фінансово-господарської діяльності ДТВ «Яготинський маслозавод»;

- Провести аналіз фінансового стану ДТВ «Яготинський маслозавод»;

- Обґрунтувати підхід щодо удосконалення аналізу фінансового стану ДТВ «Яготинський маслозавод».

Інформаційною базою є: законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці провідних вітчизняних економістів, публікації з періодичних видань, а також матеріали фінансової звітності.

У процесі написання дипломної роботи були використані такі методи дослідження: порівняння, систематизація та узагальнення, групування, балансовий, статистичний, у тому числі метод відносних величин, інтегральна оцінка, табличний.

1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність і значення аналізу фінансового стану підприємства

Оцінка фінансового стану підприємства включає визначення економічного потенціалу підприємства або дозволяє визначити його позицію в економічному середовищі [5]. Оцінка майнового та фінансово-економічного стану підприємства забезпечує необхідну інформаційну базу для прийняття різноманітних управлінських та фінансових рішень. В нестабільних умовах діяльності підприємства, що гарантує вибір методологічних засад фінансового обліку, постає питання отримання відповідних показників для порівняння. У підсумку було приділено увагу процесу вибору облікових принципів, методів і прийомів при формуванні показників фінансової звітності.

Аналіз джерел інформації показує, що фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Таким чином, він торкається всіх видів господарської діяльності. Насамперед, безперервне виробництво та реалізація якісної продукції позитивно позначається на фінансовому стані будь-якої компанії.

Зазначаємо, що правдива та своєчасна інформація про фінансовий стан компаній є запорукою прийняття ефективних фінансових рішень, спрямованих на зменшення вартості фінансових ресурсів, підвищення прибутковості та ринкової вартості компанії.

Користувачами інформації про фінансовий стан підприємства є, перш за все, власники підприємства, інвестори, банківські установи, ділові партнери, професійні учасники фондової біржі, працівники податкових органів, страхових компаній та інші учасники господарських відносин.

У сучасній економічній науці немає твердої думки щодо тлумачення поняття «фінансовий стан підприємства», його характеристики, елементів і видів. У додатку А наведено перелік підходів до визначення поняття «фінансовий стан підприємства».

І тому Азарова А.О., Рузакова О.В., Савицька Г.В., Коробов М.Я., Борисов А.Б. наголошують на таких характеристиках фінансового стану, таких як придатність компанії для здійснення діяльності та ступінь забезпеченості активів.

Такі вчені, як А. М. Поддерьогін, Ю. С. Цалкалко, Г. Б. Поляк, М. і А. Деманенко, А. А. Аренс визначають фінансовий стан підприємства як комплексне поняття та показники, що відображають фінансово-господарську діяльність організації.

Н.І.Верхоглядова акцентувала увагу на конкуренції та дала таке визначення: «Фінансовий стан бізнесу – це характеристика фінансової конкуренції підприємства, використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов’язань перед іншими установами та державою» [4].

Визначення сутності цього поняття у М.Я. Коробова стверджує, що «фінансовий стан компанії складний і поєднується з багатьма показниками, які характеризують якість її діяльності. Фінансовий стан підприємства можна визначити як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами. розумний рівень їх розподілу для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасної виплати грошових коштів за своїми зобов'язаннями. управління ресурсами, що відображається у формі вартості [19]

У деяких літературних джерелах термін «фінансовий стан підприємства» подається в абсолютно спрощеному вигляді. Наприклад, В.І. Іващенко М. Є.Н. Болюх дає таке визначення: «Фінансовий стан підприємства є результатом фінансової діяльності». Воно характеризується розміром активів підприємства, їх місцезнаходженням і джерелом доходу» [13]. З цього визначення не зрозуміло, чому фінансовий стан підприємства є лише

результатом його фінансової діяльності, чому не результат операційної та інвестиційної діяльності, якісні властивості цього поняття повністю втрачаються.

Деякі тлумачення ігнорують той факт, що більшість економічних показників можна розглядати як значення, визначені часовим рядом (динамічним), дослідження цікавить майбутнє в певний період часу. Виходячи з цього, може статися так, що оцінка показників не враховує тенденцію фінансово-господарської діяльності підприємства за певний період часу.

Отже, проаналізувавши поняття «фінансовий стан підприємства», можна визначити наступні підходи:

- Об’єкт фінансового менеджменту;

- Стан фінансових ресурсів, необхідних для нормального функціонування компанії, швидкість розгортання та ефективність використання;

- Якість діяльності бізнесу;

- Об’єкт прояву у часі;

- Результат фінансово-господарської діяльності;

- Об'єкти, які вимірюються набором показників, що описують економіку підприємства, загальну його діяльність [16

Аналізуючи трактування терміну «фінансовий стан підприємства» в наукових економічних дослідженнях та визначаючи основні положення цього поняття, спробуємо дати своє персональне визначення: фінансовий стан — це якісна характеристика діяльності підприємства. є предметом фінансового управління, результатом фінансово-господарської діяльності і відображає забезпеченість фінансовими ресурсами, необхідними для стабільної роботи підприємства, їх правильного розміщення та ефективності використання, і вимірюється в сукупності показників, що описують поточні загальні результати діяльності компанії та визначають її майбутні перспективи.

Отже, фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин

підприємства, визначається низкою виробничо-економічних факторів і характеризується системою показників. . Він відображає наявність, розподіл і використання фінансових ресурсів. Аналіз фінансового стану підприємства дає якісну та кількісну інформацію про його діяльність, необхідну багатьом суб'єктам ринку.

1.2 Система показників, що використовується при аналізу фінансового стану підприємства

Фінансовий стан підприємства проявляється у всіх виробничих процесах і господарській діяльності. Завдяки цьому можна об’єктивно оцінити фінансову ситуацію, не через один, навіть найважливіший, показник, а за допомогою складної системи показників, які допомагають комплексно і всебічно оцінити економічне становище організації [17] .

Одним із етапів загальної оцінки фінансового стану підприємств є аналіз стану активів, для якого рекомендується розраховувати такі показники (коефіцієнти), що характеризують виробничий потенціал підприємства: коефіцієнт зносу та придатності основних засобів, коефіцієнт оновлення основних засобів та коефіцієнт вибуття основних засобів, коефіцієнт приросту основних засобів [29] (додаток Б).

Коефіцієнт зносу характеризує частку вартості ресурсів, яка переноситься на новостворений продукт.

Коефіцієнт придатності характеризує частку невикористаної частини основних засобів.

Коефіцієнт оновленості характеризує питому вагу нових основних засобів (введених в експлуатацію або повністю реконструйованих) від їх загальної кількості на кінець року.

Коефіцієнт вибуття характеризує інтенсивність відчуження основних засобів, особливо тих, що зношуються і знімаються з виробництва.

Коефіцієнт приросту основних засобів має позитивне значення, коли вартість введених в експлуатацію основних фондів перевищує вартість спожитих основних фондів.

Наступною групою показників, що використовуються для оцінки фінансового стану, є показники ліквідності та платоспроможності. Платоспроможність означає здатність компанії виконувати свої зобов'язання

своїми активами. Оцінка платоспроможності базується на характеристиках ліквідності та поточних активів. Аналіз ліквідності компанії проводиться на основі даних її балансу та може визначити поточну здатність компанії виплачувати свої борги. Платоспроможність залежить від рівня ліквідності балансу. При цьому ліквідність характеризує не тільки поточний стан рахунку, а й його перспективи. Аналіз ліквідності балансу складається з короткострокових зобов'язань активів, згрупованих за рівнем зниження ліквідності, та зобов'язань, згрупованих за рівнем платіжності. [22]. Групи активів і пасивів та їх характеристика представлені в додатку Б.

Отже, умови абсолютної ліквідності балансу можна подати таким чином: А1 ≥ П1; А2 ≥ П2; А3 ≥ П3; А4 ≤ П4.

Необхідною умовою абсолютної ліквідності є виконання перших трьох нерівностей; четверта нерівність має так званий балансуючий характер, її виконання свідчить про наявність у підприємства власних обігових коштів [1].

Ліквідність підприємства оцінюється за допомогою абсолютних і відносних показників. Безумовно, найважливішим є показник, що характеризує величину робочого капіталу. Показник власного оборотного капіталу показує суму оборотного капіталу, яка залишається доступною для компанії після вирахування короткострокової заборгованості. Існує два варіанти розрахунку цього показника.

- Перший варіант:

$$ВОК + ВК+ДЗ-НА \quad (1.1)$$

де ВК – власний капітал;

ДЗ – довгострокові зобов’язання;

НА - необоротні активи.

- Другий варіант:

$$ВОК = ОА – ПЗ \quad (1.2)$$

де ОА – оборотні активи;

ПЗ – короткострокові зобов’язання.

При оцінці ліквідності розраховують три основні коефіцієнти:

- коефіцієнт покриття;
- коефіцієнт швидкої ліквідності;
- коефіцієнт абсолютної ліквідності[10].

Коефіцієнт покриття (інші назви цього показника - показник загальної ліквідності, показник поточної ліквідності). Він дає загальну оцінку ліквідності активів і показує, скільки оборотних активів підприємства дорівнює одній гривні поточних зобов’язань. Якщо поточні активи перевищують поточні зобов'язання, то можна вважати, що підприємство працює успішно. Порядок розрахунку показників наведено в додатку Б.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує, яка частина поточних зобов’язань компанії покривається її найбільш ліквідним оборотним капіталом — грошовими коштами та їх еквівалентами, фінансовими інвестиціями та торговою кредиторською заборгованістю. Цей коефіцієнт показує здатність підприємства розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями за умови своєчасного розрахунку з дебіторами.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності свідчить про те, що короткострокові зобов'язання можуть бути погашені негайно.

Однією з найважливіших ознак фінансового стану є фінансова стійкість (стабільність) підприємства. Вона пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів, яке визначає загальну оцінку фінансової стабільності [30]. У науковій літературі відображена позиція, згідно з якою більшість вчених використовують

показники фінансової стабільності для виділення чотирьох типів фінансового стану:

1) абсолютною фінансова стійкість вважаються тоді, коли власні оборотні кошти повністю забезпечують запаси й витрати;

2) нормально стійкий фінансовий стан – запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів і довгостроковими позичковими джерелами;

3) нестійкий фінансовий стан – запаси й витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позичкових джерел і короткострокових кредитів і позичок, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат;

4) кризовий фінансовий стан – запаси й витрати не забезпечуються джерелами їх формування, підприємство перебуває на межі банкрутства.

Тому фінансово стійким можна вважати такий бізнес, який за рахунок власних коштів здатний забезпечити резерви та витрати, уникнути невиправданої заборгованості та своєчасно сплачувати борги [21] .

Оцінка фінансової стійкості дозволяє оцінити здатність підприємства адаптуватися до зовнішніх умов середовища та визначити ступінь незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Порядок розрахунку ключових коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства наведено в додатку Б.

Коефіцієнт автономії (коефіцієнт концентрації капіталу) показує відношення вкладених коштів власниками підприємства до загальної вартості майна.

Коефіцієнт фінансової залежності є зворотною величиною коефіцієнта автономії. У динаміці зростання цього показника означає збільшення частки кредитних коштів у фінансуванні підприємств і втрату фінансової свободи.

Коефіцієнт фінансування - показує, скільки підприємство позичає на 1 грн. власного капіталу.

Коефіцієнт фінансової стійкості є коефіцієнтом, оберненим коефіцієнту фінансового ризику. Перевищення власного капіталу над зобов'язаннями свідчить про фінансову стійкість підприємства та його незалежність від зовнішніх фінансових джерел [31].

Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом показує, яка частина оборотних коштів підприємства створена за рахунок власного капіталу.

Коефіцієнт маневреності капіталу характеризує ступінь мобільності використання власного капіталу. Коефіцієнт маневреності показує частку капіталу, інвестованого в оборотні активи.

У ринкових умовах стабільне фінансове становище підприємства багато в чому визначається його бізнесом. З фінансової точки зору бізнес компанії проявляється перш за все в швидкості обороту її коштів і описує здатність компанії ефективно використовувати свої ресурси. Низький рівень ділової активності не дає можливості підприємству розвивати свій потенціал, що свідчить про наявні загрози кризової ситуації, низький попит на товар, низьку конкурентоспроможність підприємства та неефективність фінансово-економічної політики. компанії. Якщо темпи зростання прибутку випереджають темпи зростання виручки від реалізації, а темпи зростання доходів випереджають темпи зростання активів, зміна бізнесу оцінюється позитивно (додаток Б).

Коефіцієнт оборотності активів характеризує ефективність використання всіх наявних ресурсів компанії, незалежно від джерел їх залучення.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості - можна визначити, у скільки разів середній залишок дебіторської заборгованості може перевищувати суму виручки від реалізації за певний період. Період погашення дебіторської заборгованості – це показник ефективності відносин із клієнтами, який показує, як довго клієнт оплачує свій рахунок.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості - характеризує швидкість угод з постачальниками, що задовольняють поточні операції підприємства та інших кредиторів при придбанні товарів і матеріальних активів. Термін погашення боргу - визначає середній термін погашення власних боргів підприємства.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів – показує, скільки разів запаси поповнюються щороку.

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) характеризує ефективність використання основних засобів. Тенденція до зростання даного показника є позитивною зі зниженням повернення коштів через зменшення обсягу реалізації або дуже високої вартості капітальних вкладень.

Коефіцієнт оборотності капіталу - показує ступінь забезпечення діяльності підприємства власним капіталом.

Операційний цикл - це період часу, протягом якого поточні кошти підприємства здійснюють повний оборот: від придбання акцій для здійснення діяльності, до надходження коштів від реалізації виробленої з них продукції.

Фінансовий цикл – часовий інтервал, протягом якого власні оборотні кошти виконують один оборот. Якщо ФЦ>0, то підприємство зазнає потреби в грошових коштах. Якщо ФЦ <0 є свідченням того, що підприємство в середньому отримує від клієнтів гроші раніше, ніж здійснює платежі своїм кредиторам.

Група темпових (динамічних) коефіцієнтів оцінки ділової активності підприємства має охоплювати набір показників, які входять до співвідношення «золотого правила економіки підприємства»:

$$ТЧП > ТВ > ТК > 100\% \quad (1.6)$$

де ТЧП – темп приросту чистого прибутку, %;

ТВ – темп приросту виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), %;

ТК – темп приросту сукупного капіталу, авансованого в діяльність підприємства[12].

Якщо вищезазначені умови виконуються, цим доказом є:

- обсяг реалізації продукції зростає швидше, ніж вкладений капітал, тобто ресурси підприємства використовуються ефективніше;

- прибуток підприємства значно перевищує обсяг реалізації, що свідчить про відносно низьку собівартість;

- Економічний потенціал підприємства підвищується, оскільки швидкість зміни всіх показників перевищує 100% [12].

Показники рентабельності – це характеристики, які відповідають фінансовій діяльності та ефективності діяльності підприємства.

Методика розрахунку показників рентабельності представлена[20] в додаткуБ.

Виділяють наступні показники рентабельності:

1. Рентабельність діяльності - показує, наскільки ефективно і прибутково підприємство здійснює свою діяльність:

2. Коефіцієнт рентабельності активів (фінансова рентабельність) характеризує рівень прибутку, отриманого від використання всіх активів підприємства, що знаходяться на балансі.

3. Коефіцієнт рентабельності власних коштів (фінансового доходу) характеризує рівень прибутковості власного капіталу, інвестованого в даний бізнес, тому він дуже важливий для нинішніх і потенційних власників і акціонерів і є одним з основних показників інвестицій. від компанії. є привабливим, оскільки його рівень являє собою верхню межу дивідендних виплат

4. Рентабельність продукції - показує, скільки чистого прибутку або збитку припадає на 1 грн. собівартості продукції:

Отже, оцінка фінансового стану підприємства повинна здійснюватися на основі розрахунку 5 груп фінансових показників зі своїм алгоритмом і визначенням.

1.3 Методи аналізу фінансового стану підприємства.

Фінансовий стан підприємства розглядається як сукупність показників, що характеризують наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства [24].

Основними завданнями фінансового аналізу є:

- Загальна оцінка фінансового стану підприємства (фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність, рентабельність, грошовий потік, ефективність використання капіталу, фінансова забезпеченість підприємства, платоспроможність підприємства, ефект левериджу, оцінка позиції підприємства на фінансовому ринку та кількісна конкурентна оцінка) ;

- Виявлення змін у фінансовому становищі в часі та просторі, виявлення істотних факторів, що спричинили зміни у фінансовому становищі

- Прогнозування найважливіших тенденцій економічної ситуації [26].

Фінансовий аналіз підприємства проводиться за такими напрямками: аналіз фінансового стану; аналіз результатів фінансової діяльності; аналіз фінансово-економічної ефективності.

Під задовільним фінансовим становищем підприємства розуміють стабільну платоспроможність, достатній доступ до власного оборотного капіталу та його ефективне використання у фінансово обґрунтований спосіб, чітку послідовність рахунків та наявність стабільної бази коштів.

Незадовільний фінансовий стан підприємства характеризується неефективним розміщенням засобів їх незадовільною платіжною готовністю, простроченою заборгованістю перед бюджетом, постачальниками і банком,

нестабільною базою в зв’язку з несприятливими тенденціями у виробництві, неправильно вибраною стратегією розвитку тощо [11].

Мета аналізу фінансового стану дозволяє своєчасно оцінити рівень забезпеченості виробничої, комерційної та іншої діяльності фінансовими ресурсами підприємства, їх доцільне та ефективне розміщення та використання.

Фінансовий стан компанії слід оцінювати з короткострокової та довгострокової точки зору, оскільки критерії оцінки можуть бути різними, фінансове становище компанії характеризується місцем розташування та джерелом коштів , проводиться аналіз фінансового стану з метою визначення цільового використання наявних у компанії фінансових ресурсів [13].

Традиційна практика аналізу фінансового стану підприємства виробила певні прийоми та методи. Проте єдиної класифікації прийомів і методів фінансового аналізу в цілому та фінансового аналізу зокрема немає. Найчастіше використовується класифікація, яка розрізняє неформалізовані та формалізовані методи аналізу.

Метод фінансового аналізу – це сукупність наукових засобів і методів та основних принципів дослідження фінансового стану підприємства. В економічній теорії та практиці існують різні класифікації методів економічного аналізу в цілому та фінансового аналізу зокрема. Перший рівень класифікації розрізняє неформалізовані та формалізовані методи аналізу.

Неформальні методи аналізу засновані на описі методів аналізу на логічному рівні, а не на жорстких аналітичних зв'язках і залежностях. Наступний метод є неформальним: експертне судження та ситуація; Теорія катастроф (проект з вивчення та прогнозування нестабільних економічних систем); деталізації (за часом, місцем роботи, сферою відповідальності); психологічні; морфологічні; порівняльні; розробка системи показників; побудови системи аналітичних таблиць. Ці методи характеризуються певною суб'єктивністю, оскільки в них важливу роль відіграють інтуїція, досвід і

знання аналітика. Формальний метод аналізу базується на строгому формальному аналізі між показниками [11].

Залежно від використання математичного апарату формалізовані методи поділяються на кілька підвидів:

- традиційні методи - за допомогою яких здійснюється основна аналітична обробка інформації: групування; порівняння; відносне, середнє, модальне та медіанне співвідношення; графіка;

- за наявності функціонального зв'язку між показниками застосовують методи детермінованого факторного аналізу: елімінування (ланцюгових підстановок, абсолютних різниць тощо); інтегральний; логарифмічний; пропорційний поділ; бухгалтерські баланси; індекси; лінійна динаміка; прості та складні відсотки; дисконтування;

- методи ймовірнісного факторного аналізу - використовуються для аналізу взаємозв'язків, коли між показниками існує ймовірнісний зв'язок: аналіз розподілу; кореляційний аналіз; теорія масового обслуговування [13].

Можна назвати шість основних методів аналізу:

- Горизонтальні (часові) - порівняння кожної ситуації звіту з попереднім періодом;

- Вертикальний (структурний) аналіз - визначення структури фінансових показників шляхом оцінки впливу різних факторів на кінцевий результат;

- Аналіз трендовий - порівняння положення кожного звіту з кількома попередніми періодами та визначення тренду, тобто. основні тенденції динаміки показників незалежно від впливу індивідуальних характеристик окремих періодів;

- Аналіз відповідних показників (коефіцієнтів) - розрахунок взаємозв'язків між різними позиціями звіту або різними видами звіту, визначення взаємозв'язків;

- Порівняльний аналіз - внутрішній аналіз загальних звітних показників за окремими показниками самого підприємства та його дочірніх підприємств

(філій), а також аналіз показників підприємства в порівнянні з конкурентами або середніми показниками по галузі;

- Факторний аналіз - визначення впливу окремих факторів на показник ефективності детермінованим (розподіленими у часі) або стохастичним (випадковими) методами дослідження. Крім того, при поділі показника ефективності на окремі компоненти можна проводити факторний аналіз (адекватний аналіз), і навпаки (синтез), коли окремі елементи об’єднуються в загальний показник ефективності [34].

Таким чином, під час аналізу фінансового стану компанії можна використовувати широкий спектр прийомів, методів і моделей аналізу. Кількість і широта їх застосування залежить від конкретних цілей аналізу і визначається їх функцією в кожному конкретному випадку.

2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТДВ ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД

2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод" є одним з найбільших національних виробників молочної продукції. Його історія починається з червня 1956 року. В той час підприємство здійснювало переробку молока та вершків. Станом на кінець 2021 року завод здійснює випуск 36 найменувань продукції, серед якої: масло, молоко, сметана, сири, йогурти, кефір та ін. Підприємство першим на ринку здійснило розробку та випуск унікального кисломолочного продукту - закваски "Яготинська". Про підвищений попит на неї свідчить зростання обсягів виробництва та реалізації цього продукту на підприємстві (з 300 до 30000 л на добу за 2012-2022 роки).

У 2006 році ПАТ "Яготинський маслозавод" приєдналось до групи компаній "Молочний Альянс". Починаючи з того часу на підприємстві регулярно проводиться реконструкція технологічних ліній, що надає можливість здійснювати випуск нових видів продукції.

12 квітня 2017 року Загальними зборами акціонерів ПАТ "Яготинський маслозавод" прийнято рішення про припинення Публічного акціонерного товариства "Яготинський маслозавод" шляхом перетворення в Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод".

Особливістю виробництва продукції на ТДВ "Яготинський маслозавод" є встановлення сучасного високотехнологічного обладнання закритого циклу від світових виробників, яке передбачає максимальне виключення втручання людини у виробничий процес, починаючи від забору сировини і закінчуючи фасуванням готової продукції, що є гарантом безпеки та якості продукції.

Продукція маслозаводу високо оцінюється на загальнодержавному рівні, регулярно отримуючи нагороди та дипломи.

На основі фінансової звітності ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2022 роки, що наведена в додатку Б, здійснимо аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Динаміка основних фінансово-економічних показників ТДВ "Яготинський маслозавод" за період 2017-2021 роки, тис. грн.

Показник	Рік					Відхилення (+/-) (2021р/2017р)	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції	2706103	3201672	3495741	3166323	3103661	397558	14,69
Собівартість від реалізованої продукції	2052854	2342351	2566752	2657868	2784504	731650	35,64
Чистий прибуток	164523	253732	184741	129547	-63319	-227842	-138,48
Необоротні активи	294181	366209	400715	521959	432579	138398	47,05
Оборотні активи	666776	851741	956393	1027446	1142041	475265	71,28
Власний капітал	400983	454715	528350	592784	529401	128418	32,02
Позиковий капітал	559974	763235	828758	956621	1045219	485245	86,65
Валюта балансу	960957	1217950	1357108	1549405	1574620	613663	63,85

Провівши аналіз даних таблиці 2.1 можемо зазначити, що протягом аналізованого періоду чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 397558 тис. грн. або на 14,69 % за період 2017-2021 роки, що спричинено розширенням номенклатури виробів підприємства, ринків збуту та незначним підняттям цін на продукцію.

Аналогічну тенденцію до збільшення має собівартість продукції, приріст якої склав 731650 тис. грн. або 35,64 % та у 2021 році становиить 2784504 тис. грн., що зумовлено зростанням вартості сировини, а також витрат на паливо, газ, електроенергію, витрат на персонал та витрат на амортизцію.

Протягом 2017-2021 років ТДВ "Яготинський маслозавод" здійснювало прибуткову діяльність, проте у 2021 році отримало збиток у сумі 63319 тис. грн., що пов'язано з незначним зменшенням обсягів продажів на 1,97 % та

одночасним збільшенням витрат, що були понесені у процесі виробництва продукції.

Сума необоротних активів у 2021 році склала 432579 тис. грн., що на 138398 тис. грн. або на 47,05 % більше за показник базового року, та зумовлено зростанням основних засобів, що означає розширення-матеріально-технічної бази підприємства.

Обсяг оборотних активів за 2017-2021 роки збільшився на 475265 тис. грн. або на 71,28 %, що свідчить про підвищення мобільності структури балансу підприємства.

Збільшення власного капіталу на 128418 тис. грн. або на 32,02 % відбулось за рахунок нарощення нерозподіленого прибутку. Проте говорити про збільшення рівня фінансової автономії не можемо, так як сума позикового капіталу зростає більш швидкими темпами, а саме приріст складає 485245 тис. грн. або на 86,65 % та станом на кінець 2021 року становить 1045219 тис. грн., що означає нарощення величини фінансових ресурсів, що залучаються підприємством із зовнішніх джерел фінансування та вказує на підвищення залежності підприємства від них.

Зазначимо, що валюта балансу збільшилась з 960957 тис. грн. у 2017 році до 1574620 тис. грн. у 2021 році, що в абсолютному вираженні становить 613663 тис. грн., та у відносному - 63,85 %, що свідчить про розширення масштабів діяльності підприємсва.

Таким чином, ТДВ "Яготинський маслозавод" є одним з найбільших національних виробників молочної продукції на ринку. Про що свідчить динаміка показників, зокрема величина чистого доходу збільшилась на 14,69 %, валюта балансу - на 63,85 %, що означає розширення масштабів діяльності підприємства. Проте у 2021 році підприємство отримало збиток, що свідчить про неефективну його діяльність та необхідність оптимізації витрат одночасно з нарощенням обсягів реалізації продукції.

2.2 Аналіз майнового стану, ліквідності та платоспроможності ТДВ "Яготинський маслозавод"

Аналіз показників майнового стану надає змогу оцінити виробничі можливості підприємства та ефективність використання основних засобів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Динаміка показників майнового стану ТДВ "Яготинський маслозавод" за період 2017-2021 роки

Показник	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020
Коефіцієнт зносу	0,44	0,42	0,46	0,39	0,46	0,02	0,07
Коефіцієнт придатності	0,56	0,58	0,54	0,61	0,54	-0,02	-0,07
Фондовіддача	12,63	11,08	11,66	7,04	7,43	-5,0	0,39
Фондоозброєність	235,56	321,81	316,18	489,9	463,1	227,54	-26,8

Як свідчать результати розрахунків, наведених в табл. 2.2, коефіцієнт зносу має нестабільну динаміку та за період 2017-2021 роки збільшується з 0,44 до 0,46, проте не перевищує нормативне значення (0,5), що свідчить про збільшення частки зношеного обладнання на підприємстві. Відповідно коефіцієнт придатності зменшився на 0,02 та станом на кінець 2021 року становить 0,54, тобто 54 % основних засобів придатні до експлуатації. Фондовіддача у 2021 році становить 7,43, що на 5,2 менше за показник 2017 року, та означає зниження кількості готової продукції, що виготовляється одиницею основних засобів. Збільшення фондоозброєності з 235,56 у 2017 році до 463,1 у 2021 році вказує на зростання обсягу основних засобів, що припадає на одного працівника. Як підсумок, зазначимо, що майновий стан підприємства знаходиться в задовільному стані, проте ефективність використання основних засобів зменшилась.

Поточна діяльність підприємства повинна супроводжуватись його ліквідністю а платоспроможністю, що характеризує здатність підприємства погашати коротокострокову заборгованість. Аналіз ліквідності здійснюється

за двома напрямами: аналіз ліквідності балансу та аналіз ліквідності підприємства.

Аналіз ліквідності балансу проводять на основі зіставлення активів, що згруповані за ознакою ліквідності (табл. 2.3) та пасивів, що згруповані за ознакою терміну погашення (табл. 2.4).

Таблиця 2.3 – Склад активів за ознакою ліквідності ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2021 роки

Актив	Рік					Відхилення (+/-) (2021 р./2017 р.)	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис. грн.	%
Високоліквідні ($A_{1)}$	13430	33152	19270	10217	31692	18262	135.98
Швидколіквідні (A_2)	51694	350462	448332	523879	508546	156852	44.6
Повільноліквідні (A_3)	301652	468127	488791	493350	601803	300151	99.5
Важколіквідні (A_4)	294181	366209	400715	521959	432579	138398	47.05
Разом	960957	12177950	1357108	1549405	1574620	613663	63.85

Провівши аналіз даних табл. 2.3, зазначимо, що сума високоліквідних активів має тенденцію до збільшення з 13430 тис. грн. у 2017 році до 31692 тис. грн. у 2021 році, тобто приріст склав 135,98 %, що зумовлено зростанням суми грошей та їх еквівалентів. Аналогічну тенденцію має величина швидколіквідних активів, яка зростає на 44,6 % та на кінець 2021 року складає 508546 тис. грн., що спричинено нарощенням суми товарної дебіторської заборгованості. Сума повільноліквідних активів у 2021 році складає 601803 тис. грн., що на 300151 тис. грн. або на 99,5 % більше за показник 2017 року, що відбулось за рахунок нарощення виробничих запасів та дебіторської заборгованості за розрахунками. Величина необоротних активів збільшилась на 47,05 % за 2017-2021 роки, що пов'язано з абсолютним збільшенням вартості основних засобів.

Таблиця 2.4 – Склад пасивів за ознакою термфіну погашення ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2021 роки

Пасив	Рік					Відхилення (+/-) (2021р/2017р)	
	2017	2018	2019	2020	2021	тис. грн.	%
Найбільш термінові ($П_1$)	166248	288984	301831	329183	168529	2281	1.3
Короткострокові ($П_2$)	192056	310758	307784	425987	629116	437060	227.57
Довгострокові ($П_3$)	201670	163493	219143	201451	247574	45904	22.76
Постійні ($П_4$)	400983	454715	528350	592784	529401	128418	32.02
Разом	960957	1217950	1357108	1549405	1574620	613663	63.85

На основі аналізу даних табл. 2.4 зазначимо, що величина найбільш термінових зобов'язань має нестабільну динаміку та у 2021 року складає 168529 тис. грн., що на 2281 тис. грн. більше за показник 2017 року та зумовлено нарощенням кредиторської заборгованості за розрахунками. Обсяг короткострокових зобов'язань зріс з 192056 тис. грн. у 2017 році до 629116 тис. грн. у 2021 році, що спричинено нарощенням суми короткострокових кредитів банку та кредиторської заборгованості за товари. Тенденцію до збільшення має обсяг довгострокових зобов'язань, який у 2021 році складає 247574 тис. грн., що на 45904 тис. грн. або на 22,76 % більше за показник 2017 року, та свідчить про нарощення залежності підприємства у довгостроковому періоді. Величина постійних пасивів має аналогічну динаміку та зросла на 32,02 % за аналізований період за рахунок збільшення власного капіталу.

Аналіз ліквідності балансу ТДВ "Яготинський маслозавод" представлений в табл. 2.5.

Виходячи з даних, наведених в табл. 2.5, зазначимо, що баланс не є абсолютно ліквідним протягом 2017-2021 років, так відбувалось невиконання першої умови ліквідності, тобто недостатньо найбільш ліквідних активів для покриття найбільш термінових зобов'язань. У 2021 році спостерігається невиконання другої умови ліквідності, що може вказувати на поточну

неплатоспроможність підприємства, тобто виникає необхідність у розробці заходів щодо зменшення поточних зобов'язань та нарощенні оборотних активів. Проте виконання вимог А3 >П3, А4<П4 відображає перспективну ліквідність, що є свідченням достатності власного капіталу підприємства.

Таблиця 2.5 – Аналіз ліквідності балансу ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2021 роки

Нормативна умова	Рік				
	2017	2018	2019	2020	2021
За 1 групою (А1≥П1)	А1 < П1	А1 < П1	А1 < П1	А1 < П1	А1 < П1
За 2 групою (А2≥П2)	А2 > П2	А2 > П2	А2 > П2	А2 > П2	А2 < П2
За 3 групою (А3≥П3)	А3 > П3	А3 > П3	А3 > П3	А3 > П3	А3 > П3
За 4 групою (А4≤П4)	А4 < П4	А4 < П4	А4 < П4	А4 < П4	А4 < П4

Наступний етап аналізу ліквідності проведемо на основі розрахунку відносних показників ліквідності (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 – Динаміка показників ліквідності ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2021 роки

Показник	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020
Коефіцієнт покриття	1,86	1,42	1,57	1,36	1,43	-0,43	0,07
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,02	0,64	0,77	0,71	0,68	-0,34	-0,03
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,,04	0,06	0,03	0,01	0,04	0	0,03
Коефіцієнт незалежної ліквідності	0,18	0,06	0,05	0,11	0,10	-0,08	-0,01
ВОК	308472	251999	346778	272276	344576	36104	72300

Аналіз відносних показників ліквідності ТДВ "Яготинський маслозавод" засвідчив наступне, що коефіцієнт покриття в динаміці зменшується з 1,86 до 1,43 за 2017-2021 роки, проте відповідає нормативному значенню (1,0-1,5), та означає погіршення здатності підприємства погашати поточні зобов'язання та зниження загального рівня ліквідності підприємства.

Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2021 році становить 0,68, що на 0,34 менше за показник 2017 року, та свідчить про зменшення частки зобов'язань, які підприємство зможе погасити за рахунок наявних грошових коштів та коштів, отриманих від вчасного розрахунку з дебіторами. Конфіцієнт абсолютної ліквідності протягом аналізованого періоду не відповідає нормативному значенню (0,25-0,3) та у 2021 році становить 0,04, тобто лише 4 % поточних зобов'язань може бути погашено підприємством за рахунок наявних грошових коштів.

Коефіцієнт незалежної ліквідності зменшується на 0,08 та у 2021 році становить 0,1, що свідчить про зниження частки зобов'язань, які підприємство зможе погасити за рахунок коштів, отриманих від реалізації готової продукції та товарів.

Сума власного оборотного капіталу має тенденцію до збільшення на 36104 тис. грн. за аналізований період та станом на кінець 2021 року складає 344576 тис. грн., що вказує на наявність у підприємства фінансових ресурсів для ведення господарської діяльності.

Таблиця 2.7 – Динаміка показників платоспроможності ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2021 роки

Показник	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020р
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,46	0,30	0,04	0,27	0,30	-0,16	0,04
Коефіцієнт відновлення платоспроможності	1,82	1,31	1,61	1,31	1,45	-0,38	0,14
Коефіцієнт Бівера	0,34	0,38	0,29	0,20	0,02	-0,33	-0,19

Провівши аналіз табл. 2.7, зазначимо, що коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами у 2021 році становить 0,30, що на 0,16 менше за показник 20167 року та вказує на зменшення частки власного оборотного капіталу в оборотних активах підприємства.

Коефіцієнт відновлення платоспроможності протягом 2017-2021 років приймає значення > 1, що свідчить про наявність реальної можливості в підприємсства відновити свою платоспроможність протягом півроку.

Коефіцієнт Бівера в динаміці має тенденцію до зменшення з 0,34 до 0,02 за 2017-2021 роки, що дозволяє віднести підприємство до високої групи «ризику втрати платоспроможності», тобто рівень його платоспроможності є низьким.

Таким чином, майновий стан підприємства знаходиться в задовільному стані, про що свідчить динаміка коефіцієнта зносу, проте ефективність використання основних засобів зменшилась, виходячи з динаміки показника фондовіддачі. Аналіз показників ліквідності засвідчив про зниження загального рівня ліквідності, зокрема абсолютний рівень ліквідності досить низький. Аналіз показників платоспроможності свідчить, що рівень поточної платоспроможності підприємства є низьким, та у підприємства існує реальна можливість відновити свою платоспроможність протягом півроку. Тому постає необхідність у розробці та втіленні заходів щодо підвищення платіжних можливостей підприємства.

2.3 Аналіз фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності ТДВ "Яготинський маслозавод"

Аналіз фінансової стійкості підприємства дозволяє охарактеризувати спроможність підприємства до мобілізації фінансових ресурсів за мінімального ризику для ведення господарської діяльності, враховуючи вплив внутрішніх і зовнішніх факторів. Аналіз фінансової стійкості підприємства здійснюється в 2 етапи, перший, з яких - визначення типу фінансової стійкості підприємства (табл. 2.8), другий - розрахунок відносних показників фінансової стійкості (табл. 2.9)

Таблиця 2.8 – Визначення типу фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» за період 2017-2021 роки, тис. грн.

Показники	Рік				
	2017	2018	2019	2020	2021
Джерела власних коштів	400983	454715	528350	592784	529401
Необоротні активи	294181	366209	400715	521959	432579
Наявність власних оборотних коштів	106802	88506	127635	70825	96822
Довгострокові позикові кошти	201670	163493	219143	201451	247574
Наявність власних і довгострокових позикових джерел	308472	251999	346778	272276	344396
Короткострокові позикові кошти	358304	599742	609615	755170	797645
Загальна величина основних джерел формування запасів	666776	851741	956393	1027446	1142041
Загальна величина запасів і витрат	122989	111537	107120	166459	166034
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	-16187	-23031	20515	-95634	-69212
Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	185483	140462	239658	105817	178362
Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів	543787	740204	849273	860987	976007
Тривимірний показник типу фінансової стійкості	0;1;1	0;1;1	1;1;1	0;1;1	0;1;1
Тип фінансової стійкості	нормальний	нормальний	абсолютний	нормальний	нормальний

На основі аналізу табл. 2.8, можемо зробити висновок, що протягом аналізованого періоду ТДВ "Яготинський маслозавод" мало нормальний тип фінансової стійкості, за якого запаси і витрати фінансуються за рахунок

власних і довгострокових позикових джерел. Виключення становить 2019 рік, так як підприємство мало абсолютний тип фінансової стійкості, за якого власний оборотний капітал забезпечує запаси і витрати.

Таблиця 2.9 – Динаміка показників фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2017-2021 роки

Показники	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020р
Коефіцієнт автономії	0,42	0,37	0,39	0,38	0,34	-0,08	-0,04
Коефіцієнт фінансової залежності	2,39	2,68	2,57	2,61	2,97	0,58	0,36
Коефіцієнт фінансування	1,39	1,68	1,57	1,61	1,97	0,58	0,36
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,71	0,59	0,64	0,62	0,51	-0,2	-0,11
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,77	0,55	0,66	0,46	0,65	-0,12	0,19
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,62	0,51	0,55	0,51	0,49	-0,13	-0,02
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,37	0,49	0,45	0,49	0,51	0,147	0,02

На основі розрахунків, наведених в табл. 2.7, можемо відмітити, що коефіцієнт автономії у 2021 році становить 0,34, що на 0,08 менше за показник 2017 року та свідчить про зменшення частки власного капіталу у загальній структурі капіталу. Така тенденція є негативною, так як вказує на зростання фінансових ризиків, пов’язаних із залученням позикового капіталу. Даний показник не відповідає нормативному значенню (>0,5).

Коефіцієнт фінансової залежності збільшується з 2,39 у 2017 році до 2,97 у 2021 році, що означає збільшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства і втрату фінансової незалежності. Зростання коефіцієнта фінансування за аналізований період свідчить про збільшення суми позикових коштів з 1,39 грн. до 1,97 грн., які підприємство залучає на 1 грн. власного капіталу.

Коефіцієнт фінансової стійкості протягом аналізованого періоду не відповідає нормативному значенню (>1), що вказує на недостатній запас

фінансової стійкості та відносну залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Зменшення коефіцієнта маневреності власного капіталу з 0,77 у 2017 році до 0,65 у 2021 році, що свідчить про зменшення частки власних коштів, вкладених в оборотні активи. Проте значення даного показника відповідає нормативному (>0.5).

Коефіцієнт покриття інвестицій у 2021 році склав 0,49, що на 0,13 менше за показник 2017 року та означає зменшення частки власного капіталу та довгострокових позикових коштів у структурі капіталу. Даний показник не відповідає нормативному значенню, яке знаходиться в межах 0,75-0,9.

Збільшення коефіцієнта короткострокової заборгованості з 0,37 до 0,51 за 2017-2021 роки вказує на зростання частки поточних зобов'язань у структурі капіталу та спричиняє погіршення фінансової стійкості підприємства та зниження його поточної платоспроможності.

З метою оцінки ефективності використання складових активів та пасивів проведемо аналіз показників ділової активності (табл. 2.10).

Як свідчать дані, наведені в табл. 2.10, коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу має тенденцію до зменшення з 2,82 у 2017 році до 1,97 у 2021 році, що означає зниження суми чистого доходу від реалізації продукції, що припадає на 1 грн. вкладеного капіталу. Зменшення коефіцієнта оборотності власного капіталу до 5,86 у 2021 році означає, що на 1 грн. власного капіталу припадає 5,86 грн. чистого доходу, що на 0,89 грн. менше за показник 2017 року. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2021 році досягає 3,30, що на 1,83 менше за показник 2017 року, що вказує на погіршення розрахунково-платіжної дисципліни покупців, що спричиняє зростання терміну її погашення з 71 до 111 днів за 2017-2021 роки. Коефіцієнт оборотності запасів у 2021 році становить 16,81, що на 0,82 менше за показник 2020 року, що свідчить про зниження числа поповнення запасів. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зменшується до 7,06 у 2021 році, що на 0,7 менше за показник 2020 року, свідчить про уповільнення розрахунків з

постачальниками та іншими кредиторами, що обслуговують поточну діяльність підприємства щодо придбання товарно-матеріальних цінностей. Така динаміка спричинила збільшення терміну погашення кредиторської заборгованості з 47 днів у 2017 році до 52 днів у 2021 році. Тривалість операційного циклу збільшилась на 39 днів, та у 2021 році склала 132 дні, що свідчить про збільшення періоду часу, протягом якого поточні активи підприємства виконують повний оборот від придбання запасів до отримання грошових коштів від реалізації виробленої з них продукції. Збільшення тривалості фінансового циклу на 35 діб за 2017-2021 роки свідчить про зростання терміну протягом якого власні оборотні кошти здійснюють 1 оборот.

Таблиця 2.10 – Динаміка показників ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2017-2021 роки

Показники	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020р
Коефіцієнт оборотності вкладеного капіталу	2,82	2,63	2,58	2,04	1,97	-0,85	-0,07
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	6,75	7,04	6,62	5,34	5,86	-0,89	0,52
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,13	4,53	4,21	3,73	3,30	-1,83	-0,43
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	7,76	5,97	6,24	5,16	7,06	-0,70	1,89
Коефіцієнт оборотності запасів	16,81	21,04	24,01	15,99	16,81	0,00	0,82
Коефіцієнт оборотності основних засобів	12,63	11,08	11,66	7,04	7,43	-5,2	0,39
Термін обороту дебіторської заборгованості, днів	71	80	87	98	111	40	13
Термін обороту кредиторської заборгованості, днів	47	61	58	71	52	5	-19

Продовження таблиці 2.10

Показники	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020р
Термін обороту запасів, днів	22	17	15	23	22	0	-1
Операційний цикл, днів	93	98	102	121	132	39	12
Фінансовий цикл, днів	46	37	43	50	81	35	31

Основною групою показників, що характеризують ефективність діяльності підприємства та використання його ресурсів є показники рентабельності (табл. 2.11).

Таблиця 2.11 – Динаміка показників рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2017-2021 роки

Показник	Рік					Відхилення (+/-)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021р/2017р	2021р/2020р
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,41	0,56	0,35	0,22	-0,12	-0,53	-0,34
Коефіцієнт рентабельності активів	0,17	0,21	0,14	0,08	-0,04	-0,21	-0,12
Коефіцієнт рентабельності виробничих витрат	0,08	0,11	0,07	0,05	-0,02	-0,1	-0,07
Коефіцієнт рентабельності продажу	0,06	0,08	0,05	0,04	-0,02	-0,08	-0,06

Провівши аналіз табл. 2.11, зазначимо, що коефіцієнт рентабельності власного капіталу у 2021 році становить -0,12, що пов’язано з отриманням чистого збитку у сумі -63319 тис. грн. та означає, що на 1 грн. власного капіталу припадає -0,12 грн. чистого збитку. Коефіцієнт рентабельності активів свідчить, що у 2021 році на 1 грн. активів припадає 0,04 грн. чистого збитку. Коефіцієнт рентабельності виробничих витрат становить -0,02, що вказує на те, що у 2021 році на 1 грн. собівартості припадає 0,02 грн. чистого збитку. Коефіцієнт рентабельності продажу складає -0,02 у 2021 році, що

означає, що одиниця чистого доходу від реалізації продукції приносить 0,02 грн. чистого збитку.

3 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

Неодмінною умовою успішного менеджменту є якісна та своєчасна оцінка фінансового стану підприємства, результати якої є передумовою для прийняття управлінських рішень щодо розвитку сфер управління та діяльності підприємства. в загальному. . Від обраного методу оцінки фінансового стану та інтерпретації результатів залежатиме адекватність цих рішень. Вибір такого методу визначається багатьма факторами, серед яких галузь бізнесу, пріоритети її розвитку, цілі та завдання, поставлені у фінансовій стратегії, які необхідно реалізувати бізнесу на певний період часу. великого значення.потребує . об'єктивна оцінка фінансового стану [21].

За останні кілька років були опубліковані різні методи, які дозволяють інтерпретувати результати фінансових оцінок на основі загальних показників. Але їх безліч відсутність чітких організаційних алгоритмів розрахунку та застосування вимог ускладнює їх використання в практичній діяльності організацій [21].

Крім того, суттєвою проблемою застосування більшості методик є відсутність нормативних значень фінансових показників, що враховують галузеві особливості компаній, статичність фінансового аналізу, неадекватність деяких методик західних країн та низький рівень інформації у фінансовій звітності.

Тобто надалі ми надамо методику загальної оцінки фінансового стану з урахуванням заданих рівнів по ключових коефіцієнтах.

Тому першим кроком, важливим кроком, є вибір системи показників, яка повною мірою характеризує господарсько-фінансову діяльність підприємства і підходить для нестабільних економічних умов. Розглянувши п’ять груп показників для оцінки фінансового стану, показники майнового стану, показники ділової активності, показники фінансової стійкості, показники

ділової активності та показники рентабельності, ми визначили основні показники кожної групи [21].

Тому серед показників стану основних фондів обрано коефіцієнт зносу, оскільки ці показники є основним показником стану основних виробничих фондів підприємства.

Аналіз рентабельності бізнесу є важливим етапом визначення ефективності діяльності, але загальним показником цієї групи показників є коефіцієнт рентабельність майна, який вказує на рівень отриманого прибутку, створеного вкладений капіталом.

Ми підібрали коефіцієнти покриття з урахуванням широкого спектру показників для оцінки ліквідності та платоспроможності компанії. Це пояснюється тим, що, з одного боку, він характеризує загальну безпеку компанії, а з іншого – найменш залежний від особливостей діяльності компанії.

Щоб оцінити рівень передачі важливих ресурсів, компанії розраховують показники ділової активності. Аналіз цих груп показників свідчить про те, що критеріями відбору коефіцієнтів повинні бути загальні незалежні показники галузі, такі як коефіцієнт оборотності активів і коефіцієнт фондовіддачі. Отже, перший показник призначений для виявлення ефективності використання активів, тобто швидкість оберту, а другий призначений для визначення розміру прибутку, отриманого від 1 грн. основних засобів.

В рамках показників фінансової стійкості рекомендується виключити коефіцієнт автономії, який є важливим для власників і кредиторів компанії. Низьке значення показника відображає високий ризик і низьку стабільність компанії в середньостроковій перспективі. Наприклад, якщо компанія здатна генерувати дохід і може оплачувати рахунки, це не означає, що компанія зможе працювати стабільно, якщо ринкові умови зміняться. Менша частка власного капіталу часто супроводжується вищими фінансовими витратами (виплата відсотків, інші витрати на залучення та використання позикових коштів). Тому зміни ринкових умов можуть призвести до ситуації, коли

загальні операційні та фінансові витрати перевищать фінансові результати компанії. Довгострокова дія такого чинника неодмінно призведе до банкрутства. Він дорівнює частці власного капіталу компанії та всіх фінансових ресурсів. Значення показника вказує на частку активів компанії, які можна профінансувати за рахунок власних коштів.

Таблиця 3.1 – Нормативні значення для показників оцінки фінансового стану підприємства

Назва коефіцієнта	Нормативне значення	Типовий діапазон
Коефіцієнт зносу	< 0.5	0,4-0,7
Фондовіддача	>0	1,0-3,0
Рентабельність активів	>0.05	0,04-0,30
Коефіцієнт оборотності активів	>0	0,5-2,5
Коефіцієнт покриття	1.5-2.0	0,8-3,0
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	>1	0,5-1,0
Коефіцієнт автономії	Не менше 0,5	0,3-0,7

Нормальний діапазон визначався на основі даних про фінансово-економічний стан компанії в різних точках.

Є багато способів створення таких методик. Це комплексний метод аналізу, метод з використанням інтегральних коефіцієнтів і бальної системи. Ми рекомендуємо використовувати комплексну систему підрахунку балів із цілим значенням 100. Пропонуємо оцінити фінансовий стан підприємства за такою схемою (табл. 3.2)

Таблиця 3.2 – Визначення типу оцінки фінансового стану підприємства

Кількість балів	Менше 60	60-80	80-100
Тип оцінки фінансового стану підприємства	критичний	Нестабільний	Стабільний

Причина такого розмежування полягає в тому, що шляхом пропорційного ділення кількості коефіцієнтів у групі та сумарного балу групи отримують значення 10 і 20 балів за певними коефіцієнтами, що дуже зручно

для розрахунку. Тому для кожного показника можна створити таблицю балів (див. табл. 3.3)

Таблиця 3.3 – Максимальний обсяг балів в розрізі окремих коефіцієнтів

Назва коефіцієнта	Максимальна кількість балів
Коефіцієнт зносу	10
Фондовіддача	10
Рентабельність активів	10
Коефіцієнт оборотності активів	10
Коефіцієнт покриття	20
Назва коефіцієнта	Максимальна кількість балів
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	20
Коефіцієнт автономії	20
Максимально можлива величина балів	100

Розглянуті вище фінансово-економічні показники, навіть з урахуванням наших рекомендацій, дають лише незначну і часткову оцінку фінансового стану підприємства. З одного боку, використовуючи достатню кількість коефіцієнтів, можна якомога повніше проаналізувати діяльність підприємства, поточне і, можливо, майбутнє фінансове становище. З іншого боку, велика кількість фінансових показників значно ускладнює роботу аналітиків, а через суперечливість сигналів різних показників може також викликати певну «невизначеність» загальної картини.Кінцева мета – використання окремих показників . загальні дані та отримати відповідні висновки.

Наступним кроком є визначення цінового інтервалу того чи іншого коефіцієнта і, виходячи з цього, заданої аналітиком кількості балів. Для цього пропонується ввести велику кількість поправочних коефіцієнтів залежно від ступеня виконання значення того чи іншого коефіцієнта.

Значення поправочних коефіцієнтів ми вирішили розділити на три групи: 0; 0,5 і 1. Це зроблено на основі простоти розрахунку, а також наявності трьох типів (значний, нестабільний, стабільний).

Вибір конкретних коефіцієнтів та їх приведення до значень коефіцієнтів ми визначили на основі поточних галузевих показників та рекомендованих стандартних показників.

Результатом є такий розподіл (див. таблицю 3.4).

Таблиця 3.4 – Визначення коригуючого коефіцієнту

Назва коефіцієнта	Коригуючий коефіцієнт		
	0	0,5	1
Коефіцієнт зносу	>0,7	0.4-0.7	<0,4
Фондовіддача	<1	1,0-3,0	>3,0
Рентабельність активів	<0,04	0,04-0,30	>0,3
Коефіцієнт оборотності активів	<0,5	0,5-2,5	>2,5
Коефіцієнт покриття	<0,8	0,8-1,5	1,5-3,0
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	>1,5	0,5-1,5	<0,5
Коефіцієнт автономії	<0,2	0,3-0,49	0,5-0,7

Отже, проведемо оцінку фінансового стану за запропонованою методикою підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» (таблиця 3.5).

Таблиця 3.5 – Визначення типу фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021 рік

Назва коефіцієнта	Значення коефіцієнтів	Коригуючий коефіцієнт	Максимальна кількість балів	Реальна кількість балів
Коефіцієнт зносу	0,46	0,5	10	5
Фондовіддача	7,43	1	10	10
Рентабельність активів	-0,04	0	10	0
Коефіцієнт оборотності активів	1,97	0,5	10	5
Коефіцієнт покриття	1,43	0,5	20	10
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	1,97	0	20	0
Коефіцієнт автономії	0,34	0,5	20	10
Разом балів	-	-	100	40

Отже, при розрахунку типу фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2021 році було виявлено, що воно перебуває у критичному стані. На нашу думку, використання запропонованого методу вимірювання для оцінки фінансового стану підприємства з точки зору безпеки (фінансової стійкості) та операційної ефективності полегшить роботу фінансових аналітиків та посилить ефект від їх роботи. Бути об'єктивним і орієнтуватися на реальну ситуацію в економіці країни.

У зв'язку з неуспішною діяльністю компанії та збитковість в 2021 році ми зробили на основі аналізу оцінки фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод » розроблені антикризові заходи. Заходи представлені в табл. 3.2.

Оцінка ефективності антикризового управління полягає в наступній системі критеріїв:

Таблиця 3.2 – Антикризові заходи щодо запобігання банкрутству

Заходи	Управлінські рішення
Підвищення ефективності використання матеріальних та трудових ресурсів	1) підвищення оборотності оборотних активів; 2) зменшення матеріальних витрат на одиницю продукції; 3) формування обсягів запасів матеріалів, що відповідають потребам і нормативам; 4) формування раціональної структури та складу працівників; 5) зменшення витрат на оплату праці в собівартості одиниці продукці; 6) перегляд та зменшення витрачання на оплату праці невиробничих працівників
Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів	1) зменшення позикового капіталу; 2) вкладення позикових коштів у високоприбуткові інвестиційні проекти; 3) збільшення грошових надходжень інвестиційної діяльності; 4) збільшення чистого прибутку; 5) зменшення витрат, які не забезпечують підприємству доходи; 6) зменшення витрат на сплату відсотків за позиковими коштами; 7) вкладення грошових коштів у швидкоокупні інвестиційні проекти

Продовження таблиці 3.2

Заходи	Управлінські рішення
Підвищення ефективності використання оборотних і необоротних активів	1) продаж нерентабельних довгострокових фінансових інвестицій; 2) реструктуризація довгострокової дебіторської заборгованості; 3) здача в оренду основних засобів, що не приймають участі в діяльності підприємства; 4) підвищення рентабельності оборотних активів; 5) скорочення тривалості виробничого циклу; 6) поліпшення організації матеріально-технічного забезпечення
Підвищення ефективності реалізації операційної та інвестиційної діяльності	1) збільшення прибутку від реалізації; 2) зниження собівартості реалізованої продукції; 3) зменшення адміністративних витрат; 4) зменшення витрат на збут; 5) збільшення доходів від іншої операційної діяльності; 6) зменшення витрат на інвестиційну та фінансову діяльність; 7) зменшення витрат на послуги рекламних, консалтингових та інших агентств; 8) збільшення витрат на інвестиції вже в поточному році забезпечуватимуть надходження; 9) продаж основних засобів, які не використовуються у виробничій діяльності підприємства
Впровадження системи фінансового планування	1) забезпечення необхідними фінансовими ресурсами виробничої, інвестиційної та фінансової діяльності; 2) визначення шляхів ефективного вкладення капіталу, оцінка ступеня реальності його використання; 3) виявлення внутрішньогосподарських резервів збільшення прибутку за рахунок ефективного використання грошових коштів; 4) контроль за фінансовим станом, платоспроможністю й кредитоспроможністю підприємства; 5) визначення планових показників на майбутній період
Використання інтегрального показника для оцінки фінансового стану	1) оцінка ліквідності та платоспроможності; 2) оцінка фінансової стійкості; 3) оцінка ділової активності; 4) оцінка прибутковості та рентабельності

– Швидкість досягнення позитивних змін в одиницю часу, тобто з одного боку, загальна кількість отриманих контрольних балів зросла за період часу (тиждень, місяць, квартал);

– Рентабельність отримання позитивного результату;

– Змін достатньо для відновлення параметрів стабільності підприємства.

Тому антикризове управління базується на ґрунтовній оцінці фінансово-економічного стану підприємства та розробці антикризових заходів, які дозволяють передбачити та запобігти банкрутству підприємства, а також підвищити ефективність його діяльності. Реалізація антикризових заходів менеджмент покликаний стабілізувати робочий процес компанії, підвищити його гнучкість, адаптивність і стійкість до змін зовнішнього середовища і впливу негативних факторів, а також забезпечити високу ефективність використання наявних ресурсів.

ВИСНОВКИ

Фінансовий стан підприємства – це комплекс понять, які є результатом взаємодії багатьох елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається рядом виробничо-економічних факторів і виражається системою показників що показують, розташування та використання фінансових ресурсів. Аналіз фінансового стану компанії дає якісну та кількісну інформацію про його дії, що є важливим для багатьох учасників ринку.

Повна оцінка фінансового стану - це оцінка кожного показника, отриманого в результаті фінансового аналізу, щодо відповідності його поточного рівня нормальному рівню обраної компанії, визначення факторів, що впливають на показник, і визначити значення показника на перспективи та засобів досягнення успіху.

Фінансовий стан підприємства необхідно оцінювати на основі розрахунку 5 груп фінансових показників, які мають свій алгоритм і значення: стан активів, ліквідність, ділова активність, фінансова стійкість і прибутковість.

На основі фінансової звітності ТДВ "Яготинський маслозавод" за 2017-2022 роки, здійснено аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства.

Протягом 2017-2021 років ТДВ "Яготинський маслозавод" здійснювало прибуткову діяльність, проте у 2021 році отримало збиток у сумі 63319 тис. грн., що пов'язано з незначним зменшенням обсягів продажів на 1,97 % та одночасним збільшенням витрат, що були понесені у процесі виробництва продукції.

Сума необоротних активів у 2021 році склала 432579 тис. грн., що на 138398 тис. грн. або на 47,05 % більше за показник базового року, та зумовлено зростанням основних засобів, що означає розширення-матеріально-технічної бази підприємства.

Обсяг оборотних активів за 2017-2021 роки збільшився на 475265 тис. грн. або на 71,28 %, що свідчить про підвищення мобільності структури балансу підприємства.

Збільшення власного капіталу на 128418 тис. грн. або на 32,02 % відбулось за рахунок нарощення нерозподіленого прибутку. Проте говорити про збільшення рівня фінансової автономії не можемо, так як сума позикового капіталу зростає більш швидкими темпами, а саме приріст складає 485245 тис. грн. або на 86,65 % та станом на кінець 2021 року становить 1045219 тис. грн., що означає нарощення величини фінансових ресурсів, що залучаються підприємством із зовнішніх джерел фінансування та вказує на підвищення залежності підприємства від них.

Таким чином, ТДВ "Яготинський маслозавод" є одним з найбільших національних виробників молочної продукції на ринку. Про що свідчить динаміка показників, зокрема величина чистого доходу збільшилась на 14,69 %, валюта балансу - на 63,85 %, що означає розширення масштабів діяльності підприємства. Проте у 2021 році підприємство отримало збиток, що свідчить про неефективну його діяльність та необхідність оптимізації витрат одночасно з нарощенням обсягів реалізації продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2005. – № 3.

2. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента / Бланк И. А. – К. : Ника-Центр : Эльга, 1999. – Т. 2. – 591 с.

3. Бугріменко Р. М. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Р. М. Бугріменко, Л. І. Безгінова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2009. - Вип. 1(1). - С. 449-455. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2009_1(1)__65

4. Верхоглядова Н. І. Фінансовий стан суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств : монографія / Н. І. Верхоглядова. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2003. – 204 с.

5. Гамалій В. Ф. Методика оцінки та аналізу динаміки фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] / В. Ф. Гамалій, М. М. Загреба // Бізнес Інформ. - 2012. - № 4. - С. 164-167. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_4_51.

6. Деркач О.В. Проблеми аналізу фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] / О.В. Деркач, О.П. Кавтиш // Ефективна економіка. – 2013. - Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2013.

7. Дем’яненко М. Я. Фінансовий словник-довідник / М. Я. Дем’яненко, Ю. Я. Лузан, П. Т. Ка- блук. – К. : ІАЕУААН, 2003. – 507 с.

8. Довбня С. Б. Методичні особливості комплексної оцінки фінансового стану та економічних результатів підприємства [Електронний ресурс] / С. Б. Довбня. // Ефективна економіка. - 2015. - № 3. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_3_9

9. Дробишева О. О. Дослідження фінансово-господарської діяльності підприємства і розробка заходів з підвищення її ефективності [Електронний ресурс] / О. О. Дробишева, А. О. Шишкова // Економічний простір. - 2016. - № 113. - С. 115-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2016_113_13

10. Загородній А. Г. Фінансовий словник / Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. – 3-тє вид., випр. і допов. – К. : Знания, 2000. – 587 с.

11. Зигрій О. В. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі показників звітності: розрахунковий підхід [Електронний ресурс] / О. В. Зигрій // Інноваційна економіка. - 2014. - № 3. - С. 243-249. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_3_37

12. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник / О. С. Іванілов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. — 728 с.

13. Івахів Ю. О. Аналіз фінансового стану підприємства: питання ліквідності [Електронний ресурс] / Ю. О. Івахів, С. Р. Романів // Фінанси, облік і аудит. - 2013. - Вип. 2. - С. 198-204. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Foa_2013_2_25

14. Калашнікова Т. В. Фінансовий стан підприємства : суть та оцінка [Текст] / Т. В. Калашнікова // Економіка і менеджмент. – 2011. – № 3.

15. Ключник О. С. Вдосконалення комплексної оцінки фінансового стану підприємства / О. С. Ключник, О. В. Кондратюк // Науковий вісник Рівненського інституту ВНЗ "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" - 2010. - № 1. - С. 120-127.

16. Кінєва Т. С. Оцінка та аналіз фінансового стану підприємства: сутність та необхідність [Електронний ресурс] / Т. С. Кінєва, І. В. Вишневська // Молодий вчений. - 2015. - № 12(2). - С. 38-42. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_12(2)__11

17. Кириченко К. Т. Аналіз діяльності підприємств в умовах світової фінансово-економічної кризи [Текст] / К. Т. Кириченко // Економіка, фінанси, право. – 2009. – № 8. – С. 18 – 24.

18. Ковалевська А. В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / А. В. Ковалевська, С. І. Асєєв // Бізнес Інформ. - 2012. - № 3. - С. 163-169. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_3_46

19. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. / Коро- бов М. Я. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2002. – 378 с.

20. Ларка М. І. Аналіз фінансовго стану підприємства як засіб підвищення ефективності його діяльності [Електронний ресурс] / М. І. Ларка, Г. О. Лісовська // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. - 2013. - № 22. - С. 168-174. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpitp_2013_22_30.

21. Москаленко, В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа діагностики його банкрутства / В. П. Москаленко, О. Л. Пластун // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6. – С. 180 - 192

22. Ніколаєва С. П. Сутність, прийоми та методи аналізу фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] / С. П. Ніколаєва // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2011. - Вип. 20(1). - С. 317-324. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2011_20(1)__49

23. Осмоловський В. В. Теория анализа хозяйственной деятельности / В. В. Осмоловський. – М. : Новое знание, 2001. – 307 с.

24. Піскунов О. Г. Еволюція підходів до комплексної оцінки фінансового стану підприємства / О. Г. Піскунов, Н. Г. Мтеленко, Т. П.

Лободзиньска // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" - 2009. - № 6. - С. 80-88.

25. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. / А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2000. – 406 с.

26. Полозова В. М. Сучасні підходи до оцінки фінансового стану підприємства [Текст] / В. М. Полозова // Вісник національного Хмельницького університету. – 2010. – № 5, Т. 2. – С. 78 – 83.

27. Руда Р.В. Оцінка фінансового стану підприємства : сутність та необхідність [Електронний ресурс] / Р.В. Руда // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2010. – № 1(9). – С. 61 – 65. - Режим доступу: http://koris.com.ua/other/16818/index.html

28. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятель- ности предприятия : учеб. пособие / Савиц- кая Г. В. – 7-е изд., испр. – Мн. : Новое изда- ние, 2002. – 704 с.

29. Сафронська І. М. Методичні підходи до комплексної оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / І. М. Сафронська, Г. С. Бєлай // Інвестиції: практика та досвід. - 2009. - № 17. - С. 65-67. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2009_17_18

30. Титаренко О. С. Сутнісна характеристика фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / О. С. Титаренко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2012. - № 3. - С. 177-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpusk_2012_3_37

31. Фінансовий аналіз [текст] навч. посіб. За заг. ред. Школьник І. О. [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека] – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 368 с.

32. Чупіс Л. В. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства : наук.-метод. вид. / за ред. д. е. н., проф. Л. В. Чупіс. – Суми : Довкілля, 2001. – 404 с.

33. Цал-Цалко Ю. С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія практика та інтерпретація : монографія / Ю. С. Цал- Цалко. – Житомир : Житомир. держ. технолог. ун-т, 2004. – 506 с.

34. Шамота Г. М. Дослідження підходів до комплексної оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Г. М. Шамота, Д. О. Малиш // Бізнес Інформ. - 2013. - № 3. - С. 271-278. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_3_50

35. Шелеметьєва Т. В. Формування механізму підвищення ефективності діяльності промислового підприємства [Електронний ресурс] / Т. В. Шелеметьєва, Е. М. Маляр // Вісник економічної науки України. - 2016. - № 1. - С. 167-170. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2016_1_29

36. Шеремет А. Д. Фінансова стійкість підприємств [Текст] / А. Д. Шеремет // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – С. 35 – 38.

37. Хотомлянський О. Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / О. Л. Хотомлянський, П. А. Знахуренко // Фінанси України. - 2007. - № 1. - С. 111-117. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2007_1_13

38. Ющик Я. С. Особливості аналізу фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Я. С. Ющик // Управління розвитком. - 2014. - № 6. - С. 108-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_6_47

39. Нестерова С. В. Адаптація балансу для оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / С. В. Нестерова // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2016. - Вип. 2. - С. 106-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2016_2_20

40. Осадча О. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки фінансового стану в умовах невизначеності [Електронний ресурс] / О. Осадча // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - 2016. - № 2. - С. 116-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2016_2_23

41. Паршина О. А. Обґрунтування та побудова функцій належності в нечітко-логічній моделі оцінки фінансового стану підприємства та ризику настання його банкрутства [Електронний ресурс] / О. А. Паршина, В. Г. М'ячин, М. В. Куцинська // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2016. - Т. 21, Вип. 6. - С. 86-91. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_6_19

42. Тищенко В. В. Оцінка фінансового стану підприємств в контексті економічної безпеки [Електронний ресурс] / В. В. Тищенко, О. І. Тищенко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2016. - Т. 21, Вип. 6. - С. 196-201. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_6_44

43. Сусіденко В. Т. Оцінка фінансового стану та факторів впливу на фінансову безпеку підприємств [Електронний ресурс] / В. Т. Сусіденко, О. В. Сусіденко // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2016. - Вип. 5(2). - С. 27-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2016_5(2)__7.

44. Бреус С. В. Оцінка фінансового стану підприємства та основні напрями його покращення [Електронний ресурс] / С. В. Бреус, В. С. Шматуха // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . - 2016. - № 12(2). - С. 35-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_12(2)__9

45. Семенов А. Г. Оцінка фінансового стану промислового підприємства [Електронний ресурс] / А. Г. Семенов, Ю. М. Беженар // Держава

та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. - 2016. - № 4-5. - С. 48-54. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2016_4-5_11.

46. Коломієць Н. О. Методологічні аспекти оцінки фінансового стану як основи ефективного управління підприємством [Електронний ресурс] / Н. О. Коломієць, В. М. Павліченко, О. П. Коломієць // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. - 2017. - Вип. 185. - С. 223-230. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2017_185_28

47. Косарєва І. П. Методичні підходи до визначення інтегрального показника оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / І. П. Косарєва, Д. М. Лопушанський // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2017. - № 2. - С. 90-96. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2017_2_18

48. Абакуменко О. В. Оцінка показників фінансового стану підприємств України [Електронний ресурс] / О. В. Абакуменко, П. О. Лук'яшко // Бізнес Інформ. - 2017. - № 7. - С. 220-229.

49. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 143 с.

50. Лазоренко, В. В. Інформаційні технології оцінки фінансової стійкості підприємства [Текст] / Віталій Валерійович Лазоренко // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярощук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. – Том 27. – № 2. – С. 156-161.

ДОДАТОК А

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА»

Таблиця А.1 – Підходи до визначення поняття «фінансовий стан підприємства»

Автор	Визначення
Осмоловський В. В. [23]	Фінансовий стан – це комплексне поняття, яке характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної виробничої діяльності комерційних та інших суб'єктів господарювання, доцільністю й ефективністю їх розміщення і використання, фінансовими взаємовідносинами із суб'єктами господарювання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.
Поддєрьогін А. М. [25]	Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.
Дем'яненко М. Я. [7]	Фінансовий стан – це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації всіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу.
Савицька Г. В. [28]	Фінансовий стан підприємства характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процес його кругообігу та здатність суб'єкта господарювання фінансувати свою діяльність на фіксований момент часу.
Борисов А. Б. [5]	Фінансовий стан - рівень забезпечення економічного суб'єкта коштами для здійснення господарської діяльності, підтримки нормального режиму роботи й своєчасного проведення розрахунків.

Продовження таблиціА.1

Автор	Визначення
Іванілов О. С. [12]	Фінансовий стан підприємства – ступінь забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями.
Верхоглядова Н. І. [4]	Фінансовий стан підприємства – характеристика фінансової конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою й іншими суб'єктами, що хазяюють.
Коробов М. Я. [19]	Фінансовий стан підприємства – міра забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями
Азарова А. О., Рузакова О. В. [22]	Фінансовий стан підприємства – придатність підприємства щодо фінансування своєї діяльності.
Аренс А. А. [22]	Фінансовий стан підприємства – комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.
Цал-Цалко Ю. С. [33]	Фінансовий стан підприємства – сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів економічних систем, реальні та потенційні фінансові можливості.
Поляк Г. Б. [27]	Фінансовий стан підприємства – сукупність показників, що відображають процес формування та використання фінансових засобів організації.

ДОДАТОК Б

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Таблиця Б.1 – Характеристика та порядок розрахунку показників майнового стану

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт зносу	Середньорічна вартість зносу/Середньорічна вартість основних засобів (первісна)	<0,5
Коефіцієнт придатності	1 – Коефіцієнт зносу	>0,5
Коефіцієнт оновлення	Вартість введених основних засобів/Вартість основних засобів на кінець періоду (первісна)	Збільшення
Коефіцієнт вибуття	Вартість виведених основних засобів/Вартість основних засобів на початок періоду (первісна)	зменшення
Коефіцієнт приросту основних засобів	(Вартість введених-вартість виведених основних засобів)/Середньорічна вартість основних засобів (первісна)	>0

Таблиця Б.2 – Розподіл активів і пасивів за ступенем ліквідності

Вид	Склад групи
Розподіл активів	
Абсолютноліквідні активи (А1)	Гроші та їх еквіваленти; поточні фінансові інвестиції
Швидколіквідні активи (А2)	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги; готова продукція; товари; поточні біологічні активи; необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття
Повільноліквідні активи (А3)	Дебіторська заборгованість за розрахунками; інша поточна дебіторська заборгованість; запаси (крім готової продукції, товарів); інші оборотні активи; витрати майбутніх періодів
Важколіквідні активи (А4)	Необоротні активи

\

Продовження таблиці Б.2

Вид	Склад групи
Розподіл пасивів	
Найтерміновіші пасиви (П1)	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками; інші поточні зобов'язання
Короткострокові пасиви (П2)	Короткострокові кредити банків; поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги; поточні забезпечення; доходи майбутніх періодів; зобов'язання пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу, та групами вибуття
Довгострокові пасиви (П3)	Довгострокові зобов'язання і забезпечення
Стійкі пасиви (П4)	Власний капітал

Таблиця Б.3 – Методика розрахунку показників ліквідності

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт покриття	$К = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} = \frac{А1+А2+А3}{П1+П2}$	1,5-2,0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$К = \frac{А1 + А2}{П1 + П2}$	0,8-1,0
Коефіцієнт абсолютної ліквіднсоті	$К = \frac{А1}{П1+П2}$	0,25-0,30

Таблиця Б.4 – Методика розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт автономії	Власний капітал/Валюта балансу	>0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	Валюта балансу/Власний капітал	<2
Коефіцієнт фінансування	Зобов'язання/Власний капітал	<1
Коефіцієнт фінансової стійкості	Власний капітал/Зобов'язання	<1

Продовження таблиці Б.4

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом	Власний оборотний капітал/Оборотні активи	>0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власний оборотний капітал/Власний капітал	>0,5

Таблиця Б.5 – Методика розрахунку показників ділової активності підприємства

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід/Середньорічна вартість активів	Збільшення
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід/Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	Збільшення
Період погашення дебіторської заборгованості	360/ Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Зменшення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість/Середньорічна вартість кредиторської заборгованості	Збільшення
Період погашення кредиторської заборгованості	360/ Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Зменшення
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Собівартість/Середньорічна вартість матеріальних запасів	Збільшення
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Чистий дохід/Середньорічна вартість основних засобів	Збільшення
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Чистий дохід/Середньорічна вартість власного капіталу	Збільшення
Операційний цикл	Період обертання запасів + Період погашення дебіторської заборгованості	Зменшення
Фінансовий цикл	Операційний цикл – Період погашення кредиторської заборгованості	-

Таблиця Б.6 – Методика розрахунку показників рентабельності

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Рентабельність діяльності	$Р = \frac{\text{Чистий фінансовий результат}}{\text{Чистий дохід від реалізації}}$	Збільшення
Рентабельність активів	$Р = \frac{\text{Чистий фінансовий результат}}{\text{Вартість активів}}$	Збільшення
Рентабельність власного капіталу	$Р = \frac{\text{Чистий фінансовий результат}}{\text{Власний капітал}}$	Збільшення
Рентабельність продукції	$Р = \frac{\text{Чистий фінансовий результат}}{\text{Собівартість}}$	Збільшення

ДОДАТОК В

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

Таблиця В.1 – Баланс ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2017-2021 роки, тис. грн.

Статті балансу	Код	Рік				
		2017	2018	2019	2020	2021
І. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	1000	2498				2901
Первісна вартість	1001	4587				11532
Накопичена амортизація	1002	2089				8631
Незавершені капітальні інвестиції	1005	336				
Основні засоби:	1010	214122	288984	299742	449730	417251
Первісна вартість	1011	384869	497008	555394	745525	773761
Знос	1012	170747	208024	255652	295795	356510
Довгострокові фінансові інвестиції:						
які обліковуються за методом участі в капітал інших підприємств	1030					
інші фінансові інвестиції	1035	77225	77225	77225	52495	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			115		936
Інші необоротні активи	1090			23633	19734	11491
Усього за розділом І	1095	294181	366209	400715	521959	432579

Продовження таблиці В.1

Статті балансу	Код	Рік				
		2017	2018	2019	2020	2021
ІІ. Оборотні активи						
Запаси:	1100	122105	111350	106923	166210	165657
виробничі запаси	1101	51510	70728	68487	80177	75361
незавершене виробництво	1102	4279	6042	4990	5528	6854
готова продукція	1103	64448	30856	30989	75317	80394
товари	1104	1868	3724	2457	5188	3048
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	285378	315882	414886	443374	425104
Дебіторська заборгованість за розрахунками:						
за виданими авансами	1130	8154	8754	8394	7737	8229
з бюджетом	1135	24	37	13105	912	1967
З нарахованих доходів	1140				19	24
З внутрішніх розрахунків	1145	233296	380464	386072	389781	495782
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	418	913	7416	7765	9330
Гроші та їх еквіваленти:	1165	13430	33152	19270	10215	31692
Витрати майбутніх періодів	1170	884	187	197	249	377
Інші оборотні активи	1190	3087	1011	130	1182	3879
Усього за розділом ІІ	1195	666776	851741	956393	1027446	1142041
Баланс	1300	960957	1217950	1357108	1549405	1574620
І. Власний капітал						
Зареєстрований капітал	1400	3797	3797	3797	3797	3797
Додатковий капітал	1410					

Продовження таблиці В.1

Статті балансу	Код	Рік				
		2017	2018	2019	2020	2021
Резервний капітал	1415				1528	1528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	397186	450918	524553	587459	524076
Усього за розділом I	1495	400983	454715	528350	592784	529401
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Довгострокові кредити банікв						41870
Інші довгострокові зобов’язання	1515	201670	163493	219143	201451	205704
Усього за розділом II	1595	201670	163493	219143	201451	247574
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						
Короткострокові кредити банків	1600	75964	154819	129238	216608	378396
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610					
Довгостроковими зобов’язаннями				6225	8185	22096
товари, роботи, послуги	1615	116092	155939	172321	201194	228624
розрахунками з бюджетом	1620	11153	13066	14344	4840	2338
розрахунками зі страхування	1625	841	1266	1486	1794	1715
розрахунками з оплати праці	1630	2918	4546	5293	6461	6151
одержаними авансами	1635					142
розрахунками з учасниками	1640	594	1789	2988	1790	1774

Продовження таблиці В.1

Статті балансу	Код	Рік				
		2017	2018	2019	2020	2021
із внутрішніх розрахунків		124334	215919	208694	290562	131761
Поточні забезпечення		5976	9567	14599	17938	18337
Інші поточні зобов'язання	1690	20432	42732	54427	5773	6311
Усього за розділом III	1695	358304	599742	609615	755170	797645
Баланс	1900	960957	1217950	1357108	1549405	1574620

Таблиця В.2 – Звіт про сукупний дохід ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2017-2021 роки, тис. грн.

Стаття	Код рядка	Рік				
		2017	2018	2019	2020	2021
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2706103	3201672	3495741	3166323	3103661
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2052854)	(2342351)	(2566752)	(2657868)	(2784504)
Валовий прибуток (збиток)	2090 (2095)	653249	859321	928989	508455	319157
Інші операційні доходи	2120	3220	5034	5869	3332	23650
Адміністративні витрати	2130	(22668)	(26531)	(33139)	(33076)	(33130)
Витрати на збут	2150	(363425)	(446501)	(581379)	(239378)	(254742)
Інші операційні витрати	2180	(10940)	(23454)	(22961)	(15995)	(34147)
Фінансові результати від операційної діяльності	2190 (2195)	259436	367869	297379	223338	20788
Доход від участі в капіталі	2200					
Інші фінансові доходи	2220	3382	5477	3503	2539	1512
Інші доходи	2240	619	116	19	24903	58650
Фінансові витрати	2250	(62046)	(64482)	(79520)	(72302)	(87142)
Втрати від участі в капіталі	2255					

Продовження таблиці В.2

Стаття	Код рядка	Рік				
		2017	2018	2019	2020	2021
Інші витрати	2270	(688)	(1421)	(3)	(24739)	(57127)
Фінансові результати до оподаткування	2290 (2295)	200703	309559	221378	153739	(63319)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(36180)	(55827)	(36637)	(24192)	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305					
Чистий фінансовий результат - прибуток (збиток)	220 (225)	164523	253732	184741	129547	(63319)

Таблиця Б.3 – Елементи операційних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2017-2021 роки, тис. грн.

Найменування показника	Код рядка	2017	2018	2019	2020	2021
Матеріальні затрати	2500	1763122	1944364	2068674	3111347	2237345
Витрати на оплату праці	2505	74980	109285	147942	163734	168573
Відрахування на соціальні заходи	2510	16408	23122	29646	35183	38327
Амортизація	2515	27668	37373	56513	62277	79243
Інші операційні витрати	2520	343904	417386	545613	641210	197946
Разом	2550	2226082	2531530	2848388	4013751	2721434